

Συστάσεις εμβολιασμού προσφύγων/μεταναστών

Η εμπόλεμη κατάσταση στην Ουκρανία και η συνεπαγόμενη ανθρωπιστική κρίση έχουν ως συνέπεια ένας πολύ μεγάλος αριθμός ατόμων από την Ουκρανία-κυρίως γυναίκες και παιδιά- να εγκαταλείπουν τη χώρα τους και να βρίσκουν καταφύγιο σε γειτονικές χώρες μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, όπου προγραμματίζεται να φιλοξενηθούν σε κοινότητες καθώς και σε κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας προσφύγων/μεταναστών. Παράλληλα, συνεχίζεται η είσοδος στη χώρα μας προσφύγων/μεταναστών κυρίως από τη Μέση Ανατολή, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και άλλες χώρες.

Τα θέματα υγείας των πληθυσμών αυτών είναι ιδιαίτερα και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με όσο το δυνατόν πιο οργανωμένο τρόπο. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που περιγράφονται είναι ο ελλιπής εμβολιασμός, γεγονός που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τόσο τους ίδιους όσο και τον γηγενή πληθυσμό. Η διασφάλιση της συνέχισης των τακτικών εμβολιασμών και η αντιμετώπιση τυχόν εμβολιαστικών κενών στο ιστορικό εμβολιασμού αποτελούν μια από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις Δημόσιας Υγείας στον ευάλωτο αυτό πληθυσμό. Επισημαίνεται ότι λόγω του ανεπαρκούς επιπέδου εμβολιαστικής κάλυψης έναντι της νόσου COVID-19 στην Ουκρανία (κατ'εκτίμηση 35%), η διατήρηση υψηλής εμβολιαστικής κάλυψης έναντι του ιού SARS-CoV-2 αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τους ενήλικες. Επιπρόσθετα, λόγω του ανεπαρκούς επιπέδου εμβολιαστικής κάλυψης του παιδικού πληθυσμού στην Ουκρανία για την πολιομυελίτιδα και την ιλαρά (κατ'εκτίμηση 80%), η διατήρηση υψηλού επιπέδου προστασίας των παιδιών για τα παραπάνω νοσήματα αποτελεί σημαντική προτεραιότητα σύμφωνα και με τις κατευθυντήριες οδηγίες των Διεθνών Οργανισμών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η πλειονότητα των προσφύγων έχουν «άγνωστη κατάσταση εμβολιασμού», εφόσον δεν διαθέτουν κατά την άφιξή τους έγγραφα που να πιστοποιούν την εμβολιαστική τους κάλυψη, με αποτέλεσμα την περαιτέρω δυσκολία στην ορθότερη προσέγγιση από τις υγειονομικές αρχές της χώρας υποδοχής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες οδηγίες για την αντιμετώπιση των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων, που εκδόθηκαν από το ECDC, η προσέγγισή τους αναφορικά με τους εμβολιασμούς συνοψίζεται ως εξής:

- Η εμβολιαστική κατάσταση των νεοεισερχομένων μεταναστών και προσφύγων θα πρέπει να ελέγχεται άμεσα.
- Κάθε γραπτή και ευκρινής τεκμηρίωση εμβολιασμού γίνεται αποδεκτή, εφόσον αυτός έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τις διεθνώς αποδεκτές συστάσεις (κατάλληλη ηλικία, εμβόλιο, μεσοδιάστημα δόσεων).
- Βρέφη και παιδιά χωρίς πιστοποιητικό εμβολιαστικής κάλυψης, θεωρούνται ανεμβολίαστα και εμβολιάζονται εξ αρχής ανάλογα με την ηλικία τους.

A. Εμβολιασμοί επείγουσας προτεραιότητας

Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες θα πρέπει το ταχύτερο δυνατό να εμβολιάζονται κατά προτεραιότητα ως εξής:

1) Εμβολιασμός για ιλαρά-ερυθρά-παρωτίτιδα

Παιδιά και ενήλικες: 1 δόση εμβολίου MMR (για ιλαρά-ερυθρά-παρωτίτιδα), κατά προτεραιότητα στις ηλικίες από 12 μηνών έως <15 ετών.

2) Εμβολιασμός για διφθερίτιδα-τέτανο-κοκκύτη-πολιομυελίτιδα (αδρανοποιημένο εμβόλιο)

Παιδιά 6 εβδομάδων έως 4 ετών:

1 δόση εμβολίου **DTaP-IPV** (για διφθερίτιδα-τέτανο-κοκκύτη(ακυτταρικό)-πολιομυελίτιδα (αδρανοποιημένο). Σε περίπτωση έλλειψης τετραδύναμου εμβολίου μπορεί να γίνει πενταδύναμο (**DTaP-IPV-Hib**) ή εξαδύναμο (**DTaP-IPV-Hib-HepB**).

Παιδιά > 4 ετών, έφηβοι και ενήλικες:

1 δόση τετραδύναμου εμβολίου **Tdap-IPV** (εμβόλιο τύπου ενηλίκου για διφθερίτιδα-τέτανο-κοκκύτη(ακυτταρικό)-πολιομυελίτιδα(αδρανοποιημένο), με προτεραιότητα σε:

- παιδιά
- εφήβους
- ενήλικες

3) Εμβολιασμός νεογνών για φυματίωση

Χορήγηση μιας δόσης εμβολίου BCG (για φυματίωση) κατά τη διάρκεια της νεογνικής περιόδου.

4) Εμβολιασμός έναντι του κορωνοϊού

Παιδιά > 5 ετών και έφηβοι: Χορήγηση δύο δόσεων mRNA εμβολίου έναντι του κορωνοϊού.
Ενήλικες (ηλικίας ≥ 18 ετών): Χορήγηση δύο δόσεων mRNA εμβολίου για ολοκλήρωση της πρωτογενούς σειράς και αναμνηστικής δόσης. Σε περίπτωση μονοδοσικού εμβολίου (Janssen/Johnson & Johnson) η δεύτερη δόση με οποιοδήποτε εμβόλιο (mRNA ή Janssen/Johnson & Johnson) θεωρείται αναμνηστική.

B. Εμβολιασμοί σε περίπτωση επιδημίας ή συρροής κρουσμάτων από συγκεκριμένα νοσήματα

Επιπλέον, σε περίπτωση που η επιδημιολογική επιτήρηση καταδεικνύει συρροή κρουσμάτων συνιστάται:

- Εμβολιασμός για μηνιγγιτιδόκοκκο, με συζευγμένο ή πολυσακχαριδικό εμβόλιο ανάλογα με την ηλικία: τετραδύναμο (για ορομάδες A, C, Y, W135) ή αντίστοιχο ολιγοδύναμο.
- Εμβολιασμός για γρίπη, την περίοδο κυκλοφορίας του ιού, στις ηλικίες ≥ 6 μηνών.
- Εμβολιασμός για ανεμευλογιά στις ηλικίες ≥ 11 μηνών

Γ. Εμβολιασμοί μετά την πρώτη εγκατάσταση

Σε δεύτερο χρόνο και εφόσον η παραμονή στη χώρα παρατείνεται οι εμβολιασμοί συμπληρώνονται σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών. Σημειώνεται ότι οι παραπάνω συστάσεις θα επικαιροποιούνται ανάλογα με τα επιδημιολογικά δεδομένα και τη διαθεσιμότητα εμβολίων.

Δ. Εμβολιασμοί προσωπικού υποδοχής και φροντίδας προσφύγων

Είναι αυτονόητη η σημασία της διατήρησης υψηλού ποσοστού εμβολιαστικής κάλυψης του γηγενούς πληθυσμού, καθώς και όλων των επαγγελματιών υγείας που έρχονται σε επαφή με τον πληθυσμό αυτό για όλα τα λοιμώδη νοσήματα που προλαμβάνονται με εμβολιασμό.

Σχετικά με το υγειονομικό και άλλο προσωπικό υποδοχής και φροντίδας προσφύγων συνιστάται να είναι πλήρως εμβολιασμένο σύμφωνα με το Εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού ενηλίκων. Εάν δεν υπάρχει πλήρης εμβολιασμός προτεραιότητα δίνεται σε:

- Ολοκλήρωση πρωτογενούς σειράς και χορήγηση αναμνηστικής δόσης εμβολίου έναντι του κορωνοϊού.
- Εμβολιασμός για γρίπη, την περίοδο κυκλοφορίας του ιού.
- Χορήγηση μιας δόσης εμβολίου MMR. Εάν δεν έχουν αποδεδειγμένη ανοσία και έχουν γεννηθεί μετά το 1970 πρέπει να εμβολιάζονται με 2 δόσεις MMR.
- Χορήγηση μιας δόσης τετραδύναμου εμβολίου Tdap-IPV τύπου ενηλίκου.

Βιβλιογραφικές αναφορές

1. European Centre for Disease Prevention and Control. Operational public health considerations for the prevention and control of infectious diseases in the context of Russia's aggression towards Ukraine. 8 March 2022. Stockholm: ECDC; 2022.
2. Provision of immunization services to refugees: guidance for host countries in the context of mass population movement from Ukraine. March 2022. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2022. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
3. ΕΠΕ ενηλίκων 2022. Διαθέσιμο στο:
<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinhs/emboliasmoi/ethniko-programma-emboliasmwn-epe-enhlikwn/9968-ethniko-programma-emboliasmwn-enhlikwn-2022>
4. ΕΠΕ παιδιών και εφήβων 2022. Διαθέσιμο στο:
<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinhs/emboliasmoi/ethniko-programma-emboliasmwn-epe-paidiwn-kai-efhbwn/10289-ethniko-programma-emboliasmwn-paidiwn-kai-efhbwn-2022>